

Vaststelling van een nieuwe Instellingswet Raad voor strafrechtstoepassing en jeugdbescherming (Instellingswet Raad voor strafrechtstoepassing en jeugdbescherming 201.)

VOORSTEL VAN WET

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de rechtsprekende taak van de Raad voor strafrechtstoepassing en jeugdbescherming te versterken door de toetsingsgronden voor penitentiaire rechtspraak uit te breiden, de mogelijkheid tot cassatie in het belang der wet in te voeren en de rechtsprekende en adviserende taak van de Raad scherper te scheiden en daartoe de Instellingswet Raad voor strafrechtstoepassing en jeugdbescherming opnieuw vast te stellen; Zo is het, dat Wij, de Afdeling Advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goetvinden en verstaan bij deze:

Hoofdstuk 1. Begripsbepalingen

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. Onze Minister: Onze Minister van Veiligheid en Justitie;
- b. vrijheidsstraf: gevangenisstraf, hechtenis, vervangende hechtenis, militaire detentie jeugddetentie en vervangende jeugddetentie;
- c. vrijheidsbeperkende straf: voorwaardelijke vrijheidsstraf en taakstraf;
- d. vrijheidsbenemende maatregel: voorlopige hechtenis, vreemdelingenbewaring, gijzeling, terbeschikkingstelling met bevel tot verpleging, plaatsing in een inrichting voor jeugdigen, plaatsing in een justitiële jeugdinrichting of een accommodatie als bedoeld in artikel 29k, eerste lid, van de Wet op de jeugdzorg in verband met de tenuitvoerlegging van een machtiging als bedoeld in artikel 29b en 29c van de Wet op de jeugdzorg, plaatsing in een inrichting voor stelselmatige daders en vrijheidsbeneming die op andere gronden dan de in onderdeel b genoemde gronden plaatsvindt;
- e. vrijheidsbeperkende maatregel: voorwaardelijke vrijheidsbenemende maatregel;
- f. de Raad: de Raad voor strafrechtstoepassing en jeugdbescherming, bedoeld in artikel 2, eerste lid.

Hoofdstuk 2. De Raad in het algemeen

§ 1. Instelling, samenstelling en taak

Artikel 2

1. Er is een Raad voor strafrechtstoepassing en jeugdbescherming.
2. De Raad is gevestigd te 's-Gravenhage.

Artikel 3

De Raad wordt gevormd door een voorzitter en ten hoogste zeven andere leden. De Raad kan uit de andere leden ondervoorzitters aanwijzen.

Artikel 4

1. De voorzitter wordt, de Raad gehoord, op voordracht van Onze Minister bij koninklijk besluit benoemd. Voor de benoeming van de andere leden doet de Raad een aanbeveling. De aanbeveling wordt gedaan gehoord de afdeling of afdelingen van de Raad waarvan het te benoemen lid deel zal uitmaken.
2. De leden worden bij koninklijk besluit benoemd in de Afdeling advisering of de Afdeling rechtspraak, dan wel in beide afdelingen. De benoeming kan worden gewijzigd, met dien verstande dat een benoeming in de Afdeling rechtspraak slechts op verzoek van het lid kan worden beëindigd.
3. De benoeming geschiedt voor een periode van ten hoogste vier jaren. Herbenoeming kan eenmaal en voor ten hoogste vier jaar plaatsvinden.
4. Onze Minister draagt zorg voor openbaarmaking van een vacature in de Raad.

Artikel 5

1. De leden van de Raad worden benoemd op grond van de deskundigheid die nodig is voor een goede vervulling van de in de artikelen 9, 25 en 29 genoemde taken alsmede op grond van maatschappelijke kennis en ervaring.
2. Van de Raad maken in ieder geval deel uit:
  - a. met rechtspraak belaste leden van de rechterlijke macht,
  - b. deskundigen uit de kring van het maatschappelijk werk,
  - c. deskundigen op het gebied van de gedragswetenschappen,
  - d. advocaten, en
  - e. artsen.
3. Voor benoeming als lid komen niet in aanmerking:
  - a. ambtenaren of andere personen, werkzaam onder de verantwoordelijkheid van Onze Minister op het terrein van de tenuitvoerlegging van vrijheidsbenemende of vrijheidsbeperkende straffen of maatregelen;
  - b. personen, werkzaam onder de verantwoordelijkheid van Onze Minister, indien hun onafhankelijkheid of onpartijdigheid hetzij door hun positie, hetzij door de aard van hun werkzaamheden in het geding zou kunnen komen;
  - c. personen die werkzaam zijn bij of deel uitmaken van een instantie die toezicht houdt op de tenuitvoerlegging van vrijheidsbenemende of vrijheidsbeperkende straffen of maatregelen of op de taken, bedoeld in artikel 10, eerste lid, onderdelen c en d, van de Wet op de jeugdzorg;
  - d. personen tegen wie bezwaren bestaan voor wat betreft de vervulling van de functie, die blijken uit de justitiële gegevens, bedoeld in het Besluit justitiële en strafvorderlijke gegevens, of uit politiegegevens, bedoeld in artikel 1, onder a, van de Wet politiegegevens; de bezwaren hebben betrekking op het vertrouwelijk karakter van de functie alsmede de aan de functie verbonden bevoegdheden.
4. Voor benoeming als lid in de Afdeling rechtspraak komen niet in aanmerking:
  - a. bestuursleden, leden van een raad van toezicht, medewerkers of personeelsleden van een instelling als bedoeld in artikel 3.3 van de Wet forensische zorg die werkzaam zijn op het terrein van de tenuitvoerlegging van vrijheidsbenemende of vrijheidsbeperkende straffen of maatregelen;
  - b. bestuursleden, leden van een raad van toezicht, medewerkers of personeelsleden van een stichting als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de jeugdzorg, bij de uitvoering van de taken, bedoeld in artikel 10, eerste lid, onderdelen c en d, van de Wet op de jeugdzorg;
4. Bij de samenstelling van de Raad wordt gestreefd naar evenredige deelneming van vrouwen en personen behorende tot etnische of culturele minderheidsgroepen.

Artikel 6

1. De leden van de Raad worden op eigen aanvraag door Onze Minister ontslagen.
2. De leden kunnen voorts bij koninklijk besluit worden geschorst en ontslagen wegens ongeschiktheid, onbekwaamheid of op andere zwaarwegende gronden.

Artikel 7

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden de vergoeding van reis- en verblijfkosten en verdere vergoedingen aan leden van de Raad vastgesteld.

Artikel 8

1. In de Raad kunnen buitengewone leden worden benoemd.
2. De artikelen 4 tot en met 6 zijn van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat buitengewone leden niet in beide afdelingen benoemd kunnen worden.
3. De buitengewone leden hebben bij de vervulling van hun taak de bevoegdheden van een lid van de Raad.
4. De buitengewone leden kunnen met bepaalde taken worden belast.

Artikel 9

De Raad verricht de werkzaamheden die hem bij of krachtens de wet worden opgedragen.

Artikel 10

De leden en buitengewone leden onthouden zich van deelname aan activiteiten van de Raad die, gelet op andere functies die zij vervullen, kan leiden tot een verstrengeling van belangen of verantwoordelijkheden of tot een verlies van onafhankelijkheid of onpartijdigheid van de Raad.

§ 2. Ondersteuning van de Raad

Artikel 11

1. De Raad heeft een secretaris.
2. De secretaris wordt, na overleg met de voorzitter van de Raad, door Onze Minister benoemd, bevorderd, geschorst en ontslagen.
3. De secretaris is voor zijn werkzaamheden voor de Raad uitsluitend verantwoording schuldig aan de Raad.
4. De secretaris is geen lid van de Raad.

Artikel 12

1. Aan de secretaris kunnen medewerkers worden toegevoegd.
2. Medewerkers worden, na overleg met de secretaris, door Onze Minister benoemd, bevorderd, geschorst en ontslagen.
3. Medewerkers zijn geen lid van de Raad.

Artikel 13

Onze Minister draagt, na overleg met de Raad, zorg voor de nodige voorzieningen ten behoeve van de werkzaamheden van de Raad.

§ 3. Bevoegdheden van de Raad

Artikel 14

De Raad wordt vertegenwoordigd door de voorzitter en de secretaris.

Artikel 15

1. De Raad stelt een bestuursreglement vast. Dit bevat in ieder geval regels over werkwijzen en procedures met het oog op een goede en zorgvuldige uitoefening van de verschillende taken. Daarbij wordt voorzien in waarborgen tegen vermenging van de adviserende en rechtsprekende taak van de Raad.
2. Het reglement alsmede elke wijziging daarvan wordt zo spoedig mogelijk gezonden aan Onze Minister en behoeft diens goedkeuring.

Artikel 16

De Raad kan zich voor het inwinnen van inlichtingen wenden tot daartoe door Onze Minister aangewezen ambtenaren.

Artikel 17

1. De Raad kan zich doen bijstaan door andere dan de in artikel 16 bedoelde personen, voor zover dat voor de vervulling van zijn taken nodig is.
2. Artikel 7 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 18

1. De leden van de Raad hebben te allen tijde toegang tot alle plaatsen in de inrichtingen en instellingen die onder verantwoordelijkheid van Onze Minister een taak uitoefenen in het kader van de tenuitvoerlegging van vrijheidsstraffen, vrijheidsbeperkende straffen, vrijheidsbenemende maatregelen en vrijheidsbeperkende maatregelen.
2. De leden van de Raad ontvangen van de directeur van de inrichting of de instelling die is belast met de tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf, een vrijheidsbeperkende straf of een vrijheidsbenemende of vrijheidsbeperkende maatregel, of van de personen, werkzaam bij die inrichting of instelling, alle door hen gewenste inlichtingen.
3. De leden van de Raad die bij de uitvoering van hun taak de beschikking krijgen over gegevens waarvan zij het vertrouwelijke karakter kennen of redelijkerwijs moeten vermoeden, zijn verplicht tot geheimhouding van die gegevens, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hen tot bekendmaking verplicht of uit hun taak de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

§ 4. Overige bepalingen

Artikel 19

De Raad zendt jaarlijks voor 1 april aan Onze Minister een ontwerp voor de begroting voor het daaropvolgende kalenderjaar van de aan zijn taakvervulling verbonden uitgaven.

Artikel 20

1. De Raad zendt Onze Minister jaarlijks voor 15 november een werkprogramma voor het komende kalenderjaar toe.
2. Onze Minister verstrekt de Raad tijdig een overzicht van de voornemens om advies te vragen.

Artikel 21

De Raad houdt bij het vervullen van zijn taken zo veel mogelijk rekening met het werkprogramma. Onverminderd de Comptabiliteitswet 2001 vervult hij zijn taak met de middelen die ingevolge de desbetreffende begrotingswet ter beschikking zijn gesteld.

Artikel 22

De Raad stelt jaarlijks voor 1 april een verslag op van de werkzaamheden, het gevoerde beleid in het algemeen en de doelmatigheid en de doeltreffendheid van zijn werkzaamheden en werkwijze in het bijzonder in het afgelopen kalenderjaar. Het verslag wordt aan Onze Minister toegezonden en algemeen verkrijgbaar gesteld.

Artikel 23

De Raad verstrekt desgevraagd aan Onze Minister de voor de uitoefening van diens taak benodigde inlichtingen. Onze Minister kan inzage vorderen van zakelijke gegevens en bescheiden, voor zover dat voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijs nodig is.

Hoofdstuk 3. De Afdeling advisering

§ 1. Samenstelling en taak

Artikel 24

1. De Raad kent een Afdeling advisering.
2. De Afdeling advisering bestaat uit:
  - a. de voorzitter van de Raad en
  - b. de leden en buitengewone leden die in de Afdeling advisering zijn benoemd.
3. De voorzitter van de Raad is tevens voorzitter van de Afdeling advisering.

Artikel 25

De Afdeling advisering adviseert Onze Minister desgevraagd of uit eigen beweging over de toepassing en uitvoering van beleid en regelgeving op het terrein van de strafrechtstoepassing en omtrent jeugdigen, mede in het licht van de overige werkzaamheden hem bij of krachtens de wet opgedragen.

Artikel 26

De Afdeling advisering kan zich verdelen in secties en kan de uitoefening van bepaalde taken opdragen aan commissies uit zijn midden.

Hoofdstuk 4. De Afdeling rechtspraak

§ 1. Samenstelling en taak

Artikel 27

1. De Raad kent een Afdeling rechtspraak.
2. De Afdeling rechtspraak bestaat uit de leden en buitengewone leden die in de Afdeling rechtspraak zijn benoemd.

Artikel 28

1. Bij koninklijk besluit wordt, op voordracht van Onze Minister, uit de leden van de Afdeling rechtspraak een voorzitter van de Afdeling rechtspraak benoemd. Voor de benoeming doet de Raad een aanbeveling, de Afdeling rechtspraak gehoord.
2. De benoeming geldt voor de periode gelijk aan die waarin de betrokkene als lid van de Raad is benoemd. Zij kan slechts op verzoek van de voorzitter worden ingetrokken en vervalt in geval van ontslag als lid van de Raad.
3. De voorzitter regelt de werkzaamheden van de Afdeling rechtspraak.

Artikel 29

De Afdeling rechtspraak is belast met rechtspraak die hem bij de wet is opgedragen.

§ 2. Beroepscommissies

Artikel 30

1. De Afdeling rechtspraak vormt en bezet op voorstel van de voorzitter beroepscommissies.
2. De samenstelling geschiedt overeenkomstig de door de wet- en regelgeving gestelde eisen.
3. Een lid van de Afdeling rechtspraak dat betrokken is geweest bij de totstandkoming van een advies van de Raad, neemt geen deel aan de behandeling van een geschil over een rechtsvraag waarop dat advies betrekking had.

§ 3. Overige bepalingen

Artikel 31

Het is de leden van de Afdeling rechtspraak en de ten behoeve van deze afdeling werkzame medewerkers verboden:

- a. hetgeen zij als zodanig te weten zijn gekomen verder bekend te maken dan voor de uitoefening van hun functie wordt gevorderd;
- b. de gevoelens te openbaren die in raadkamer zijn geuit; en
- c. over een voor hen aanhangige zaak of over een zaak die naar zij weten of redelijkerwijs kunnen vermoeden, voor hen aanhangig zal worden, op enigerlei bijzondere wijze in contact te treden met partijen, gemachtigden of degene die een partij bijstaat.

Artikel 32

1. De Afdeling rechtspraak stelt een regeling vast voor de behandeling van klachten.
2. Klachten zijn niet mogelijk ten aanzien van gedragingen waartegen ingevolge een wettelijk geregelde voorziening een procedure bij een rechterlijke instantie openstaat of heeft opengestaan, dan wel beroep openstaat of heeft opengestaan tegen een uitspraak die in een zodanige procedure is gedaan. Klachten kunnen evenmin een rechterlijke beslissing betreffen.
3. De regeling, bedoeld in het eerste lid, wordt gepubliceerd op de website van de Raad.

Hoofdstuk 5. Cassatie in het belang der wet

Artikel 33

1. De procureur-generaal bij de Hoge Raad kan cassatie in het belang der wet instellen tegen de uitspraken van de Afdeling rechtspraak. Hij handelt in dat geval overeenkomstig artikel 456, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering, met dien verstande dat hij zich de stukken van het geding doet opzenden door de Raad. De artikelen 443, 444 en 456, derde lid, van het Wetboek van Strafvordering zijn van overeenkomstige toepassing.
2. Artikel artikel 456, vierde lid, van het Wetboek van Strafvordering is van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de procureur-generaal bij de Hoge Raad het aldaar bedoelde afschrift aan de Raad zendt.

Hoofdstuk 6. Wijziging van andere wetten

Artikel 34

In artikel 68, tweede lid, onder b, van de Penitentiaire beginselenwet wordt na 'alle in aanmerking komende belangen,' ingevoegd: waaronder de veiligheid van de samenleving en de belangen van slachtoffers en nabestaanden,.

Artikel 35

De Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 2, eerste lid, wordt een volzin toegevoegd, luidende:

Bij het verlenen van vrijheden aan ter beschikking gestelden wordt rekening gehouden met de veiligheid van de samenleving en de belangen van slachtoffers en nabestaanden.

B

In artikel 66, tweede lid, onder b, wordt na 'alle in aanmerking komende belangen,' ingevoegd: waaronder de veiligheid van de samenleving en de belangen van slachtoffers en nabestaanden,.

Artikel 36

De Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 2, tweede lid, wordt een volzin toegevoegd, luidende:

Bij het verlenen van vrijheden aan jeugdigen wordt rekening gehouden met de veiligheid van de samenleving en de belangen van slachtoffers en nabestaanden.

B

In artikel 73, tweede lid, onder b, wordt na 'alle in aanmerking komende belangen,' ingevoegd: waaronder de veiligheid van de samenleving en de belangen van slachtoffers en nabestaanden,.

Artikel 37

In artikel 78 van de Wet op de rechterlijke organisatie wordt, onder vernummering van het vijfde en zesde lid tot zesde en zevende lid, een lid ingevoegd, luidende:

5. De Hoge Raad neemt kennis van het beroep in cassatie ingesteld 'in het belang der wet' tegen uitspraken van de Raad voor de strafrechtstoepassing en jeugdbescherming, bedoeld in artikel 33 van de Instellingswet Raad voor strafrechtstoepassing en jeugdbescherming.

Hoofdstuk 7. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 38

1. Zij die op het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet lid zijn van de Raad, blijven lid van de Raad gedurende de resterende termijn van hun benoeming. Artikel 3 blijft zo nodig buiten toepassing. Zij zijn lid van de Afdeling advisering en de Afdeling rechtspraak, tenzij bij koninklijk besluit anders wordt bepaald, onverminderd de tweede volzin van artikel 4, tweede lid.

2. Zolang de Raad meer leden telt dan voorzien in artikel 3 kunnen, indien een vacature ontstaat, in afwijking van dat artikel nieuwe leden worden benoemd of leden worden herbenoemd, indien een evenwichtige samenstelling van de Raad, dan wel artikel 5, tweede lid, dit vergt, mits het aantal leden daardoor niet groter wordt dan voor het ontstaan van de vacature. Leden van de Raad die op het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet onderdeel uitmaken van het bestuur van de Raad kunnen na afloop van de resterende termijn van hun benoeming en in afwijking van artikel 3 worden herbenoemd, mits het aantal leden daardoor niet groter wordt dan voordat het bestuurslid werd herbenoemd.

3. Plaatsvervangende leden die zijn benoemd voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet, zijn als buitengewoon lid belast met de taak of taken waarmee zij op de dag voor de datum van inwerkingtreding van deze wet waren belast, tenzij bij koninklijk besluit anders wordt bepaald, onverminderd de tweede volzin van artikel 4, tweede lid.

Artikel 39

De Instellingswet Raad voor strafrechtstoepassing en jeugdbescherming wordt ingetrokken.

Artikel 40

Deze wet wordt aangehaald als: Instellingswet Raad voor strafrechtstoepassing en jeugdbescherming, met vermelding van het jaartal van het Staatsblad waarin zij wordt geplaatst.

Artikel 41

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende hoofdstukken, artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,